

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. Libora Duľu v trestnej veci proti obvinenému C. J. a spol., pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné na neverejnom zasadnutí 3. mája 2012 v Bratislave o sťažnosti obvinených Y. Z., H. S. a prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu zo 4. apríla 2012, sp. zn. Tp 35/2010, takto

r o z h o d o l :

I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a/, ods. 2 Tr. por. napadnuté uznesenie **sa zrušuje** vo výrokoch I. a II.

Podľa § 79 ods. 3 Tr. por. žiadosť obvineného C. J. o prepustenie z väzby **sa zamietá**.

Podľa § 80 ods. 1 písm. b/, ods. 2 Tr. por. písomný sľub obvineného C. J. sa **neprijíma** a podľa § 80 ods. 1 písm. c/, ods. 2 Tr. por. dohľad probačného a mediačného úradníka nad obvineným C. J. sa **neukladá**.

II. Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosti obvinených Y. Z. a H. S. sa **zamietajú**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením sudcu pre prípravné konanie rozhodol o žiadostiach obvinených C. J., Y. Z. a H. S. o prepustenie z väzby na slobodu nasledovne:

Výrokom v bode I. obvineného C. J. podľa § 79 ods. 3 Tr. por. prepustil z väzby na slobodu.

Výrokom v bode II. podľa § 79 ods. 2 Tr. por. zmenil dôvody väzby u obvinených Y. Z. a H. S. tak, že (obsahovo) pre jeho pominutie vypustil dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a konštatoval len dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por.

Výrokom v bode III. podľa § 79 ods. 3 Tr. por. žiadosti obvinených Y. Z. a H. S. o prepustenie z väzby na slobodu zamietol.

Výrokom v bode IV. podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. písomný sľub obvineného H. S. neprijal.

Výrok v bode V. podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dohľad probačného a mediačného úradníka nad obvineným H. S. neuložil.

Proti uzneseniu podali sťažnosť obvinení Y. Z. a H. S., ako aj prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry (ďalej len prokurátor).

Obvinený Y. Z. v sťažnosti podanej prostredníctvom obhajcu, smerujúcej proti výroku o zamietnutí žiadosti o prepustenie z väzby (III.) poukazuje na okolnosť, že o jednej z jeho predchádzajúcich žiadostí o prepustenie z väzby prokurátor a súd nekonal, čo malo viesť k prepusteniu obvineného na slobodu.

Samotná hrozba vysokého trestu nezakladá dôvod útekovej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por., pričom obvinený má v Slovenskej republike rodinné zázemie a nemá dôvod utekať na Ukrajinu.

Najvyššiemu súdu navrhuje obvineného prepustiť, alternatívne nahradiť väzbu písomným sľubom obvineného alebo dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Obvinený Y. Z. v sťažnosti podanej osobne uvádza, že väzba trvá neprímerane dlho.

Tvrdí chyby postupu v konaní, vrátane vylúčenia časti predmetu obvinenia zo spoločného konania, taktiež hodnotenie dôkazov orgánmi činnými v trestnom konaní a súdom.

Vo vzťahu k väzbe poukazuje na okolnosť, že obvinenou je aj jeho manželka a nikam neutiekla. On sám nebol doposiaľ trestaný. V konaní neboli zistené nové skutočnosti a obava z pokračovania v páchaní trestnej činnosti neexistuje. Preto navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a prepustiť ho z väzby na slobodu.

Obvinený H. S. v sťažnosti podanej prostredníctvom obhajcu namieta, že žiadna trestná činnosť mu dokázaná nebola a že v Slovenskej republike má rodinné i pracovné zázemie (obsahovo teda napáda výroky III. až V.). Dáva na zváženie konštatáciu pretrvávania dôvodu útekovej väzby, alternatívne jej nahradenie dohľadom probačného a mediačného úradníka alebo písomným sľubom obvineného.

Obvinený H. S. v sťažnosti podanej osobne zdôrazňuje svoje rodinné zázemie v Slovenskej republike. Ďalej rozoberá dokazovanie a dochádza k záverom, že trestná činnosť, ktorá je predmetom konania, mu nebola dokázaná. Poukazuje na ním tvrdené chyby postupu vyšetrovateľa a prokurátora (vrátane odmietnutia svojich dôkazných návrhov), na základe čoho namieta ich zaujatosť. Zároveň navrhuje svoje prepustenie z väzby na slobodu.

Prokurátor napáda výroky I. a II. predmetného uznesenia.

Argumentuje, že lehota väzby pre prípravné konanie nebola prekročená, len vyčerpaná v zákonom stanovenej dĺžke. Vyšetrovanie neodôvodnilo zastavenie trestného stíhania, naopak, podáva sa obžaloba so závažnou právnou kvalifikáciou, pričom niektoré skutky boli vylúčené zo spoločného konania a vylúčené konania prebiehajú paralelne.

Obava z pokračovania v trestnej činnosti vyplýva zo zadovažovania si zdrojov na živobytie obvinenými jej prostredníctvom. Vo vzťahu k dôvodu preventívnej väzby poukazuje i na predchádzajúce rozhodnutia Špecializovaného trestného súdu a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vrátane nedávneho rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby spoluobvineného X., ku ktorému došlo tiež už v štádiu preštudovania vyšetrovacieho spisu.

Záverom prokurátor navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť vo výrokoch I. a II. a všetkých troch dotknutých obvinených ponechať vo väzbe pri danosti jej nezmenených dôvodov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) preskúmal vec v rozsahu podľa § 192 ods. 1 Tr. por. a zistil, že sťažnosť prokurátora je dôvodná a sťažnosti oboch obvinených sú nedôvodné.

Zákonný procesný postup bol pri rozhodovaní Špecializovaného trestného súdu dodržaný.

Pokiaľ ide o výroky v bode I. a II., napadnuté prokurátorom, je potrebné s jeho sťažnosťou súhlasiť a konštatovať, že dôvod preventívnej väzby u obvinených nezanikol a nemožno ho nahradiť zákonom ustanovenou garanciou.

Táto konštatácia sa z hľadiska preventívnej väzby týka aj výrokov v bode III. až V. napadnutých sťažnosťami oboch obvinených.

Situácia je v tomto smere rovnaká ako u spoluobvineného X. a je charakterizovaná v uznesení najvyššieho súdu z 3. apríla 2012 (vydaným deň pred napadnutým uznesením), sp. zn. 4 Tost 10/2012. Z neho potom obsahovo vychádza i uznesenie Špecializovaného trestného súdu z 19. apríla 2012 (vydaného po podaní obžaloby 10. apríla 2012), ktorým konajúci senát rozhodol o ponechaní všetkých štyroch väzobne stíhaných obvinených vo väzbe (toto uznesenie je súčasne tiež napadnuté sťažnosťou a sťažnostné konanie prebieha na najvyššom súde paralelne).

Vzhľadom na vecnú a časovú súvislosť a zhodný právny názor najvyšší súd na uvedené rozhodnutia (doručené stranám) odkazuje. Na ich argumentáciu nemá čo meniť.

Zhodne má za to, že podozrenie zo spáchania (už v súčasnosti žalovaných) skutkov pretrváva. Upozorňuje pri tom na okolnosť, že alternatívou podania obžaloby je zastavenie trestného stíhania. K nemu by v predmetnej veci na základe výsledkov dokazovania mohlo dôjsť za podmienok uvedených v § 215 ods. 1 písm. a/ až c/ Tr. por., čo zodpovedá

nepochybnému záveru, že sa skutok nestal, nespáchal ho obvinený, alebo že skutok nie je trestným činom.

Vykonané dokazovanie a na jeho základe prechod do fázy súdneho konania po podaní obžaloby neznamená uznanie viny, ale umožnenie súdu rozhodnúť o nej, ak podozrenie vedúce ku vzneseniu obvinenia nebolo rozptýlené v prípravnom konaní.

Pokiaľ ide o väzobné dôvody, u obvinených Y. Z. a H. S. bola konštatovaná obava z vyhýbania sa trestnému stíhaniu (§ 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por.) právoplatným rozhodnutím o ich vzatí do väzby. V ďalšom priebehu konania bola väzba predlžovaná v súlade so zákonom. Keďže konanie vstupuje do svojej vyššej fázy po podaní obžaloby s kvalifikáciou, aká je v nej obsiahnutá (vrátane trestného činu v kategórii obzvlášť závažný zločin), obava z úteku, resp. vyhýbania sa trestnému stíhaniu nemá ako pominúť (naopak, v súvislosti s priblížením sa možnému trestu v prípade odsúdenia sa stáva reálnejšou).

Uvedené neplatí rovnako o dôvode preventívnej väzby (§ 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.). Tu nie je pravdepodobné pokračovanie v tej istej aktivite (označenej obvinením a obžalobou za kriminálnu), ktorá bola zadržaním obvinených a vznesením obvinenia rozvrátená. Vzhľadom na predpokladaný (zatiaľ nie pred súdom dokázaný) rozsah a podobu trestnej činnosti je však zrejmé, že obvinení sú spôsobilí (za vyššie uvedené skutkové predpoklady) zadovažovať si s vysokou efektivitou príjem organizovanou trestnou činnosťou takého druhu, pre akú sú stíhaní. Z hľadiska dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nemusí byť v tomto smere dokázaná istota, ale len dôvodná obava. Táto bola v priebehu konania po vznesení obvinenia podporená v tom zmysle, že podozrenie zo spáchania činov sa nerozptýlilo, prokurátor naopak po vykonaní dokazovania podal obžalobu.

Sťažnostné námietky týkajúce sa postupu orgánov činných v prípravnom konaní pri dokazovaní, tvrdených procesných chýb, alebo dokonca hodnotenia dôkazov sú uplatniteľné v opravnom prostriedku proti neskoršiemu meritórnemu rozhodnutiu (ak vyznie v neprospech obvinených). Z hľadiska rozhodovania o danosti väzobných dôvodov nemožno spochybníť ani vylúčenie niektorých skutkov zo spoločného konania. S okolnosťou nerozhodnutia o jednej zo žiadostí o prepustenie z väzby sa napadnuté uznesenie vysporiadava vo svojom závere a tento výsledok zodpovedá materiálnemu chápaniu ochrany práv obvineného, o ktorého väzbe sa rozhoduje opakovane, a to vždy aj v opravnom konaní.

O námietke zaujatosti voči vyšetrovateľovi a prokurátorovi, uvedenej v podaní H. S. z 12. apríla 2012, odôvodňujúcim jeho sťažnosť proti napadnutému uzneseniu, neprísluší rozhodovať súdu (§ 32 ods. 1 Tr. por.). Bez ohľadu na uvedené je táto námietka neaktuálna, nakoľko 10. apríla 2012 bola podaná obžaloba.

V konečnom dôsledku, pokiaľ ide o otázku náhrady väzby zákonom ustanovenou garanciou, tu nepochybil sudca pre prípravné konanie, keď rozhodol o tejto otázke negatívne výrokmi v bodoch IV. a V. Ustanovenie § 80 ods. 2 Tr. por. viaže pri stíhaní za obzvlášť závažný zločin možnosť nahradiť väzbu spôsobmi uvedenými v odseku 1 tohto ustanovenia na podmienku mimoriadnych okolností prípadu. Takéto okolnosti v prejednávanvej veci prítomné nie sú. Nemôžu nimi byť rodinné pomery obvinených, ktorých príbuzní žijú v Slovenskej republike, nakoľko ide o štandardnú situáciu, nie situáciu mimoriadnu. O takú situáciu ide aj u množstva väzobne stíhaných obvinených v iných veciach.

Na základe uvedeného najvyšší súd na základe sťažnosti prokurátora zrušil napadnuté uznesenie vo výroku pod bodom I., čím negoval prepustenie obvineného J. z väzby a svojim rozhodnutím jeho žiadosť o prepustenie z väzby zamietol. Zároveň neprijal písomný sľub tohto obvineného a neuložil nad ním dohľad probačného a mediačného úradníka, čo bolo v oboch prípadoch už obsahom žiadosti o prepustenie z väzby menovaného.

Najvyšší súd zrušil aj výrok v bode II. napadnutého uznesenia, čím nedošlo k obmedzeniu väzobných dôvodov u obvinených Y. Z. a H. S. (rovnako ako u obvineného C. J., ktorý je z hľadiska väzby v rovnakej pozícii ako pred rozhodovaním o jeho žiadosti).

Výroky v bodoch III. a V. napadnutého rozhodnutia ponechal najvyšší súd nedotknuté a sťažnosti obvinených Y. Z. a H. S. voči nim zamietol. Tým rozhodol aj o neprijatí návrhu obvineného Y. Z. na nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka, ktorý bol súčasťou jeho sťažnosti (návrh nebol podaný sudcovi pre prípravné konanie). Najvyšší súd totiž nemá dôvod napadnuté uznesenie v niektorej jeho časti zrušiť na základe sťažnosti, ktorá by bola dôvodná (§ 193 ods. 1 písm. c/, § 194 ods. 1 Tr. por.). Dôvodmi neprijatia návrhu sa zaoberá predchádzajúca časť tohto odôvodnenia.

Súčasťou sťažnosti naposledy uvedeného obvineného bola aj ponuka písomného sľubu, ktorý však nebol ku sťažnosti priložený (v dôsledku vyššie uvedeného by však ani tomuto sľubu nebolo možné z vecných dôvodov vyhovieť).

Výsledkom tohto uznesenia je teda rovnaký stav väzobného stíhania obvinených, ako pred rozhodovaním o ich žiadostiach napadnutým uznesením.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 3. mája 2012

JUDr. Peter K r a j č o v i č , v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Libor Duľa

Za správnosť vyhotovenia: Katarína Cíсарová